

AFRY:s redogörelse för rapporten gällande vattentjänsters bolagisering

369/00.01.00.03/2019

Stadsstyrelsens sektion för tekniska stödttjänster 27.03.2020 § 16

Beredare Stadsingenjör Manne Carla, tfn 040 488 5670
Föredragande Teknisk chef Jonas Nylund, tfn 050 428 3774
fornamn.efternamn@pargas.fi

Sektionen för tekniska stödttjänster har på sitt möte 6.3.2019 under § 41 "Utveckling av organisationen inom tekniska stödttjänster" beslutat att föreslå till stadsstyrelsen att påbörja en utredning om vattentjänstverkets bolagisering. Stadsstyrelsen godkände förslaget på sitt möte 27.5.2019.

Bolagiseringsutredningen beställdes enligt stadsstyrelsens beslut från Pöyry Finland Oy (nuvarande AFRY Oy).

Pöyry Finland Oy gav den förmånligaste offerten med bedömningsfaktorerna pris och referenser. Bolagiseringsutredningen påbörjades av AFRY i juni 2019. I utredningen analyserades den nuvarande vattentjänstverksamheten i Pargas stad samt bolagiseringsalternativen ur kommunens, vattentjänsternas och kundens synvinkel.

Vattentjänstverket ansvarar för tillverkningen och distributionen av hushållsvatten samt mottagande och rening av avloppsvatten på sina verksamhetsområden. Dessutom handhar vattentjänstverket ansvaret för utvecklingen och upprätthållandet av rörnäten för hushållsvatten och avloppsvatten.

Enligt stadsstyrelsens beslut har styrgruppens sammansättning för utredningsarbetet om bolagiseringen varit stadsdirektör Patrik Nygrén, ekonomichef Petra Palmroos, samhällsingenjör Matias Jensen samt stadsingenjör Manne Carla. Stadens revisor Andreas Holmgård har också varit närvarande på en del av styrgruppens möten.

AFRY gav sin första presentation den 11.2.2020 till styrgruppen. I presentationen deltog också revisor Andreas Holmgård, fjärrvärmebolagets styrelseordförande Christel Sonntag, ordförande Markku Orell från stadsstyrelsens sektion för tekniska stödttjänster, vattentjänstchef Marko Rusi och teknisk chef Jonas Nylund. Efter presentationen av bolagiseringsutredningen beslöt styrgruppen att gå vidare med förslaget som fusionerar vattentjänstverket med fjärrvärmebolaget till ett bolag inom stadskoncernen. Det andra alternativet var att bolagisera vattentjänstverket till ett skilt bolag, men den modellen ansågs inte som attraktiv av styrgruppen.

Genom en bolagisering och fusion eftersträvas en tillräcklig självständighet och effektivitet i vattentjänstverksamheten samt klarhet i ansvarsfördelningen. Vattentjänstverkets nuvarande operativa beslutsfattande är fördelat på tre

kommunala organ: stadsstyrelsens sektion för tekniska stödtjänster, stadsstyrelsen samt fullmäktige. Beslutsprocesserna i den nuvarande modellen är ofta tidskrävande. I ett bolag skulle vattentjänstverksamheten ha en snabb process för allt beslutsfattande genom bolagets styrelse och besluten kunde verkställas omedelbart. Bolagets styrelse kan också medföra ledningen ett verkligt mervärde.

En annan fördel med bolagiseringen är kostnadsmotsvarigheten i både skötseln och transparensen av ekonomin. Detta skulle ge fördelar för den dagliga verksamheten och den ekonomiska uppföljningen. Vattentaxorna kunde på lång sikt (10 års prognos) hållas på en lägre nivå till följd av bolagiseringen jämfört med den nuvarande verksamhetsmodellen som en balansenhets. En bolagisering skulle understryka att vattentjänstverkets verksamhet styrs på företagsekonomiska grunder med kostnadseffektivitet, bättre service, långsiktig planering samt transparens i ekonomin som resultat. Ett bolag skulle också vara mer attraktivt som arbetsgivare vid rekryteringar av ny personal jämfört med nuläget.

Riskerna med en bolagisering och fusion kan anses som små jämfört med fördelarna som kan uppnås. I samband med bolagiseringen bör en överlåtelseskatt på fastigheter och värdepapper betalas, men dessa har en osignifikant ekonomisk betydelse i transaktionen.

I en bolagisering skulle staden erhålla en försäljningsvinst på ca 4,6 Meur och i fortsättningen ekonomisk nytta i form av vattenbolagets intäktsföring till sin ägare. Försäljningsvinsten till staden preciseras i slutet av 2020 om beslutet om bolagisering genomförs.

Så länge som bolaget bär på etableringslån och betalar ränta på dessa till staden kan resultatet justeras till beskattningsneutralt. På lång sikt omvandlas bolagets intäktsföring för sin ägare till dividendutdelning och då skall bolaget givetvis uppvisa ett beskattningsbart resultat.

Enligt AFRY:s utredning kan de bästa synergierna i verksamheterna uppnås genom en fusionering av vattentjänstverket och stadens fjärrvärmebolag Pargas Fjärrvärme Ab till ett bolag. Verksamheternas synergieffekter har uppskattats till ett värde på ca 200 000 eur/år. En skild bokföring förs för båda verksamheterna i denna modell, vilket betyder att transparensen i den ekonomiska uppföljningen bibehålls för fjärrvärmebolaget. Fjärrvärmebolagets kundavgifter påverkas ej negativt av fusioneringen.

Fusioneringsmodellen säkrar på bästa möjliga sätt båda verksamheternas framtid inom stadskoncernen. Avgifterna för vattentjänstverksamheten utvecklas mer återhållsamt än i den nuvarande balansenhetsmodellen. En fusionering med båda rörelseverksamheterna koncentrerade till ett bolag gör styrsystemet för stadskoncernen tydligare. Vid fusioneringen av vattentjänstverket skulle staden erhålla en försäljningsvinst på ca 4,6 Meur. På koncernnivå är inverkan 0 eur.

Kompletterande material AFRY:s bolagiseringsutredning

Förslag Föredraganden föreslår enligt styrgruppens rekommendation till sektionen att

den besluter om att föreslå till stadsstyrelsen att Pargas stads vattentjänstverk och fjärrvärmebolaget Pargas Fjärrvärme Ab fusioneras på grund av de ekonomiska och verksamhetsmässiga synergierna som uppkommer av fusioneringen.

Beslut

Reijo Kuivamäki från AFRY Oy presenterade bolagiseringsutredningen och svarade på ställda frågor. Efter detta avlägsnade sig Pargas Fjärrvärmes styrelsemedlemmar samt Reijo Kuivamäki som deltog på distans och ordföranden öppnade diskussionen. Ledamot Christer Friis föreslog att ärendet remitteras. Sektionen omfattade förslaget. Sektionen framförde behovet av en konsekvensbedömning där bl.a. följande aspekter behandlas: inverkan på vattenkonsumenten, samhället och demokratin dvs beslutsfattandet, investeringar, eventuella kriskommunkriterier, personalen och framtida utvecklingsplaner för vattenverket. Sektionen önskar mera detaljer gällande uträknade synergieffekter.

Delgivning

Stadsingenjör M. Carla, vattentjänstchef M. Rusi, styrelseordförande Christel Sonntag
